

ХАЛҚ СҮЗИ

2025 ЙИЛ – АТРОФ-МУҲИТИНӢ АСРАШ ВА «ЯШИЛ» ИҶТІСОДИЁТ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2025 йил 24 август, № 173 (9068)

Якшанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз оркали сканер килинг.

ВАТАН УЧУН, МИЛЛАТ УЧУН, ХАЛҚ УЧУН!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМ-ФАН, АДАБИЁТ, МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ СОҲАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА УЛКАН ҲИССА ҚЎШГАН БИР ГУРУҲ МАРҲУМ ОЛИМ ВА ИЖОДКОРЛАРНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Инсон қадрни улуглаш, аждодлар хотирасини эъзозлаш, уларнинг ибрати ишларини кенг тарғиб этиш босрасидаги эзгу сайдараларини янада кучайтириш мақсадида ўзининг кўп йиллик самарали илмий-ижодий, ижтимоий фаолияти, ёркин ва бетакор иsteбоди билан халқимизнинг интеллектуал салоҳияти юксалитириш, миллӣ маънавиятини боййтиши, мамлакатимизда илм-фанд, адабиёт, маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш, жамиятизмидан эзгулик ва адолат, ватанпарварлик ва бағрикенглик тамоӣларини мустаҳкамлаш ўйлида фидокорона хизмат қилиб, авлодларга колдириган бой мероси, сермазмун ҳаёти ва инсоний фазилатлари билан эл-юрт хотирасидан чукур жой эгаллаган куйидаги марҳум олим ва ижодкорлар мукофотлансин:

«Фидокорона хизматлари учун» ордени билан

Арипов Укташ — Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, академик, жарроҳ олим

Гафуров Вали — Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими, адаб

Жалолов Тўхтасин — Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, агадбайтшунос олим, тархимон

Кабулов Васил Кабулович — Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, академик, кибернетик олим

Косимов Бегали — Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, жадидчунос олим

Мухамедов Куддус (Куддус Муҳаммадий) — Ўзбекистон Республикаси халқ шоири

Парфиев Турсунали (Рауф Парфи) — Ўзбекистон Республикаси халқ шоири

Раджапов Мурад Ядгаровиҷ — Ўзбекистон Республикаси халқ артисти, актёр

Рустамов Алибек Рустамович (Алибек Рустамий) — Ўзбекистон Фанлар академияси академиги, адабиётшунос олим

Сулаймонов Тўра (Тўра Сулаймон) — Ўзбекистон Республикаси халқ шоири

Тухтасинов Мамиржон Салимжонович — Ўзбекистон Республикаси халқ артисти, хонанда

Халиков Муҳитдин Джалалитдинович — Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист, хонанда

Хамрабоев Ибрагим Хамрабоевиҷ — Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, академик, геолог олим

Юсупов Муҳаммаджон (Муҳаммад Юсуф) — Ўзбекистон Республикаси халқ шоири

«Мехнат шуҳрати» ордени билан

Ақилова Вилоят Исахаровна — Ўзбекистон Республикаси халқ артисти, балетмейстер

Аҳмедова Римма Ашурнова — Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист, театр актёри ва дубляж устаси

Вахобов И smoil — Ўзбекистон Республикаси халқ шоири

Мадалиев Охунжон Нурсатовиҷ — Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист, хонанда

Назаров Анаркул Мамадовиҷ (Анор Назаров) — Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, композитор

Обитжонов Анваржон (Анвар Обиджон) — Ўзбекистон Республикаси халқ шоири

«Дўстлик» ордени билан

Юлдашев Баҳадир — “Дийдор” театр-студияси бадиий раҳбари

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти** Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2025 йил 23 август

Хорижий эксперталар Туркманистоннинг «Аваз» миллий туристик зonasида бўлиб ўтган

уч томонлама учрашув яқунлари ҳақида

ЎЗБЕКИСТОН, ТУРКМАНИСТОН ВА ОЗАРБАЙЖОН ЯНАДА ЯҚИН ҲАМКОРЛИКНИ ЙЎЛГА ҚЎЙИШ ҲАМДА ЕВРООСИЁДА

ЯНГИ «ЎСИШ НУҚТАЛАРИ»НИ ТОПИШ ИСТАГИНИ НАМОЙИШ ЭТМОҚДА

Хорижий эксперталар Туркманистоннинг «Аваз» миллий туристик зonasида бўлиб ўтган

уч томонлама учрашув яқунлари ҳақида

ниб бораётган замонамизнинг муаммоларига ҳам жавоб беради.

Ижтисодий соҳада эришилаётган натижалар хайратлашаридир. Ўзбекистон билан Туркманистон ва Озарбайжон жонҳор ўтасидаги ўзаро товар айрибошлаш ҳажми жадал суръатлар билан ўсиб бормоқда, юзлаб кўшма корхоналар, капитали миллион долларлик сармоявий компанияяни

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ ЎТТИЗ ТЎРТ ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ФАН, ТАЪЛИМ, СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ, СПОРТ, АДАБИЁТ, МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ СОҲАЛАРИ ҲАМДА ОММАВИЙ АҲБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, Янги Ўзбекистонни барпо этиш ўйлида амалга оширилаётган

ислоҳотларга кўшган муносиб хиссаси, ўзининг ёркин истеъоди, кенг қамровли илмий-ижодий ва амалий

фаолияти билан халқимизнинг интеллектуал салоҳияти ва маънавиятини юксалитириш, мамлакатимизда илм-фанд,

таълим, соғлиқни сақлаш, спорт, адабиёт, маданият ва санъат соҳалари, оммавиий аҳборот воситаларини ривожлантириш, ёш авлодни она юргат мұхаббат, умуминсоний қадрияларга хурмат руҳида соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш ўйлидаги кўп йиллик самаралари хизматлари ҳамда ижтимоий ҳаёдаги фаол иштироки учун куидагилар фахрий унвон, орден ва медаллар билан мукофотлансан:

«Олий Даражали Имом Буҳорий» ордени билан

Холиқназар Нуриддин Мирзахамдам ўғли — Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси, муфтий

«Имом Буҳорий» ордени билан

Абдуллаев Абдулжай Болтабоевиҷ — Ўзбекистон халқаро исломшунослик академияси араб тили ва арабиётли ал-Азҳар кафедраси доценти

Абдуллаев Хайрулла Ибодуллаевиҷ — Хоразм вилояти биш имом-хатаби

Алимов Мирзамахсуд Хатамбековиҷ — Андижон вилояти биш имом-хатаби

Сайфудинов Рахматула Хабибулаевиҷ — Тошкент шаҳар Юнусобод тумани “Минор” масжиди имом-хатаби

Юнусов Абдуқархон Рихсибаевиҷ — Тошкент шаҳар бош имом-хатаби

**«Ўзбекистон Республикаси халқ артисти»
фахрий унвони билан**

Мирҳадиев Карим Ҳусанович — Ўзбекистон Киноарбоблари ижодий уюшмаси аъзоси, кино ва театр актёри

Раметова Саида Ҳоджиевна — Ўзбек Миллий

академик драма театри актёри
Сайдов Тоҳир Самандаровиҷ — Ўзбек Миллий академик драма театри актёри
**«Ўзбекистон Республикаси халқ шоири»
фахрий унвони билан**

Байбосинов Сарсенбай Базарбаевиҷ — Ж. Изентаевномидаги Кораллопостон Республикаси ихтисослаштирилган санъат мактаб-интернати рангтасвир фани ўқитувчи, рангтасвирли рассом

**«Ўзбекистон Республикаси халқ шоири»
фахрий унвони билан**

Генжемуратов Баҳтияр Алламбергеновиҷ — Ўзбекистон єзувлар уюшмаси аъзоси, шоир, таржимон

**«Ўзбекистон Республикаси халқ баҳшиси»
фахрий унвони билан**

Нарматов Ферузбек Рузимбаевиҷ — Юнус Ражабийномидаги Ўзбек миллий мусиқа санъати институти ўқитувчи, баҳши

**«Ўзбекистон Республикасида хизмат
кўрсатган артист» фахрий унвони билан**

Ахмедова Зарина Ахмедовна — Ўзбекистон давлат филармонияси “Наврӯз” ашула ва рақс ансамбли бадиий раҳбари, балетмейстер

Бердияев Илхомбек Юлдашевиҷ — Ўзбекистон давлат драма театри актёри

Пазилджанов Жаҳонгр Гайратовиҷ — “Ўзбеккон-центр” давлат муассасаси хонандаси

Рузметов Отабек Авазматовиҷ — Ўзбекистон давлат филармонияси Хоразм вилояти бўлинмаси балет артисти

(Давоми 2-бетда).

Мушоҳада

ҚОНУНИЙЛИК ВА ИЖТИМОИЙ АДОЛАТ – ФАРОВОНИК ӮМИЛИ

Бугун мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар “Инсон қадри учун” таомили асосида рўёба чиқарилаб, ҳар биримизнинг ҳаётимизда, турмуш тарзимизда яққол акс этмоқда. Аҳоли турмуш даражаси янада юксалиб, шаҳар ва қишлокларимиз обод бўлиб бормоқда.

Айниқса, ижтимоий соҳадаги туб ўзгаришлар халқаро парварлик сиёсатининг ёркин намунаси бўлиб хизмат килмоқда. Давлатимизда мустаҳкамланган Конституциямизнинг 1-моддасида мустаҳкамланган “Ўзбекистон – ижтимоий адолат” деган таомил амалий мазмун касб этиб, халқ-чилоғотга ижтимоий давлатга айланмоқда.

Сунгиг йилларда бу борадаги ишлар натижадорлигини оширишда ижтимоий соҳага давлат томонидан эжратиляётган мағлабларининг ўрни мухим аҳамият касб этмоқда.

Ижтимоий дастурларни молиялаштириш ҳажми мисливизда даражада оширилди. Дарават бирюзидетидан канча маблағ сарфланишидан катиъ назар, энг мухим ёндашув халқимиз фаронволигига каратилди. Ижтимоий ҳаракатларнинг ЯИМга нисбатан 2 баробар ошиши, нафака олувчи кам таъминланган оиласлар камаровининг 5 барабар кенгайтирилиши – булаарнинг барчasi халқ манбаатларининг ҳар қандай ижтисодий тежамкорлидан устун кўйилшишининг ишботи.

Давлат раҳбарининг ташаббуси билан ногиронлиги бор шахслар ва болаларни парваришилаш билан банд бўлган фуқаролар учун нафақаларнинг янги турлари жорий этилди. Бу эса миллионлаб оиласларнинг турмуш даражасини яхшилашга хизмат килмоқда.

Айтиш керак, давлат ўз зиммасига барча ижтимоий масалаларни олиши, ҳеч шубҳасиз, инсонпарварлик сиёсатининг мухим кўринишидир. Бу борадаги сайдараларалар хуқуқий асос билан мустаҳкамланётгани эътиборга молик. Жумладан, 2023 йил 1 июнда давлатимиз раҳбарининг Фар

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНинг ўттиз тўрт йиллиги муносабати билан ФАН, ТАЪЛИМ, СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ, СПОРТ, АДАБИЁТ, МАДАНИЯТ ВА САНЬАТ СОҲАЛАРИ ҲАМДА ОММАВИЙ АҲБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУХИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎГРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси» фаҳрий унвони билан

Ходжаев Аблат — Ўзбекистон Фанлар академияси Абу Район Беруний номидаги Шарқшунослик институти бўлим бошлиғи

Шералиева Татьяна Тургунновна — Фарғона вилояти инновацион маданият маркази директори

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими» фаҳрий унвони билан

Бўтаева Фарида Кузиевна — Ўзбекистон Ёзувчилар ушумаси раиси ўринбосари, шоира

Назарбеков Озодбек Ахмадовиҷ — Ўзбекистон Республикаси маданият вазiri

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист» фаҳрий унвони билан

Эрматов Ҳусан Тоҳирович — “Ishonch” ва “Ishonch-Doverie” газеталари бosh мухаррири

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спорт устози» фаҳрий унвони билан

Власова Лилия Вильдановна — Гимнастика бўйича Республика олий спорт маҳорати мактабининг бадий гимнастикা бўйича мураббийи

Достанов Алимардон Махмур ўғли — Чирчик олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш марказининг бокс бўлими мураббийи, Тошкент вилояти

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи» фаҳрий унвони билан

Икромова Тахмина Изатуллоевна — Бадий гимнастика бўйича Ўзбекистон миллӣ терма жамоаси аъзоси

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими» фаҳрий унвони билан

Акбаров Миршавкат Миралимович — Академик В. Воҳидов номидаги Республика ихтисослаштирилган хирургия илмий-амалий тиббиёт марказининг гепатобилиар жарроҳлик ва трансплантология бўлими раҳбари, жарроҳ

«Фидокорона хизматлари учун» ордени билан

Рузиахунов Раҳматжон Турсуновиҷ — Бокс бўйича Ўзбекистон терма жамоаси катта мураббийи

Ташматов Мамурджан Ганиевиҷ — Ўзбекистон давлат филармонияси, давлат джаз оркести бадий раҳбари

«Мехнат шуҳрати» ордени билан

Абдуллаев Насрулла Джалиловиҷ — Ўзбекистон Фанлар академиясининг ўсимлиқ моддалари кимёси инститuti директори ўринбосари

Акбарова Фарида Шараҳимовна — Ўзбекистон касаба ушумлари Федерацияси тасаруфидаги “Бўстон санато-рийси” масульияти чекланган жамиятি директори, Тошкент вилояти

Аскаров Ибрагим Рахмановиҷ — Андижон давлат универсiteti кимё кефедраси профессори

Атаханова Ҳакимахон — Ўзбекистон давлат ёш томошибаплар театри етакчи саҳна устаси

Ботирров Низомиддин Файзуллаевиҷ — Тошкент вилояти Оққўрғон тумани 8-сон умумий ўтра таълим мактаби директори

Рахманов Ваҳоб — Гулистан давлат университетининг ўзбек адабиётшунослиги кафедраси доценти, Сирдарё вилояти

Рахматов Мирважит Мираҳматовиҷ — Ўзбекистон ўзбек тиббиётининг мактабининг бадий раҳбари, жарроҳ

Саатов Талъат — Ўзбекистон Миллӣ университети хузуридаги Биофизика ва биokимӣ инститuti лаборатория мудири

Тохижев Килич Мусажоновиҷ — Олтиариқ туманинда 14-сон болалар мусиқа ва санъат мактаби директори, Фарғона вилояти

Халимов Мирзатилла Нигматовиҷ — Ўзбекистон давлат сатира театри директори, бадий суз устаси

«Дўстлик» ордени билан

Абдуллаев Режаббой Тўраевиҷ — Республика “Хунарманд” ушумаси аъзоси, дўпидидӯз, Андижон вилояти

Акбаров Абдулла Махсуталиевич — Марғилон шаҳар мусиқали мақом театри артисти, бадий суз устаси, Фарғона вилояти

Арзуова Набирия — Ўзбекистон Ёзувчilar ушумаси аъзоси, шоира, Коқақалпогистон Республикаси

Баймуратова Ирина Викторовна — Ангрен шаҳридаги 21-сон умумий ўтра таълим мактабининг информатика фани ўқитувчиси, Тошкент вилояти

Барашева Светлана Мухтаровна — Самарқанд вилояти рус драма театри олий тоифали артисти

Бегматов Ҳайрiddин Ҳоликович — Ўзбекистон Ёзувчilar ушумаси аъзоси, ёзувчи, Самарқанд вилояти

Бойназаров Фарҳод Эркинович — Қашқадарё вилояти мусиқали драма театри бosh режиссёри

Борчанинов Кирилл Валерьевич — Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театри опера солисти

Буваев Ваҳобжон Содиковиҷ — Республика “Хунарманд” ушумаси аъзоси, купол, Наманганд вилояти

Джураев Эркин Зайнинovich — Ўзбекистон Бадий ижодкорлар ушумаси аъзоси, рангтасвири рассом, Бухоро вилояти

Йўлдошев Шуҳрат Темирович — “Ўзбекконцерт” давлат мусасасаси хонандаси

Кудаиназаров Аманделди Аидарбековиҷ — Коқақалпok давлат ёш томошибаплар театри саҳналаштиручи режиссёри, Коқақалпогистон Республикаси

Курбонов Шукуржон — Ўзбекистон Ёзувчilar ушумаси аъзоси, ёзувчи

Латипов Азизхон Гайбуллаевиҷ — Муқимий номидаги Ўзбекистон давлат мусиқали театри солист-вокалисти

Махкамов Баҳтияр Мирходиевиҷ — Ўзбекистон Бадий ижодкорлар ушумаси аъзоси, дастроҳли рангтасвири рассом

Махкамов Тоҳир Тургуновиҷ — “Ўзбекконцерт” давлат мусасасаси Фарғона вилояти бўлими хонандasi

Мустафоев Суюндик — Ўзбекистон Ёзувchilar ушумаси аъзоси, ёзувchi

Мухамедов Даъват Қадировиҷ — Хоразм вилояти “Al-Amal Ijod” хусусий корхонаси ганч ўйимкор устаси

Мұхтаров Ильдар Аскадоровиҷ — Ўзбекистон Фанлар академияси Санъатшунослик инститuti бosh илмий ходими

Омар-Мун Ясмина Ҳалидовна — Учтепа туманинда 16-бошлар мусиқа ва санъат мактаби ўқитувчиси, хонanda, Тошкент шаҳri

Ражабова Юлдуз Шамшиддиновна — театр ва кино актрисаси

Султанов Аллаберган Дурдиевиҷ — Хоразм villoyati кўзи ойзилар максус кутубхонасининг kitoblarни saқлаш bўlibi мудiri

Таджимуратова Улжан Турдимуратовна — Тошкент шaҳri Oliy sport maҳorati maktabinining erkin kuraš bўyimchiya

Тараскин Александр Андреевиҷ — Тошкent шaҳri daxilat talmiysi “School school” novdavlat talmiym muzassasasiniñ biologiya fani ўkituvchisi

Тургунов Тоҳир Мирхасимовиҷ — Ўзбек Milliyyat makom san'ati marказi Yuus Rakhabiy nomidagi “Ma'om” ansamblini olyi toifali artist-sozandasi

Усмонов Архоржон Ҳолматовиҷ — Ўзбекистon давlat filarmoniya xonandasasi

Ҳажи Ақбар Айса — Shinxon tibbiyut universiteti rektorasi, Xitoy Fanlari akademiyasi Shinxon fizik-kimyeviyyat texnika institutining akademik direktori yurinbosari

Ҳамроев Надира Михайлова — Алишер Navoij nomidagi 16-boşlalar musiқa va san'at maktabi tibbiyutchisi, xonanda, Toшkent shahri

Ҳолматова Угулой Султоновна — Bekobod tumani madaniyatlari bўlimining “Niliyor” folklor maktabi badiy raiyashchi

Холмирзаев Бомр Мирзаалиевиҷ — Ўзбекистon Kino-arboblari ikhodiyligi umushmasi aъzosi, kinoaktrer

Хусанов Мирабзал Заироҷi — Ўзбекистon kompozitorlari va bastakorlari uшummasi aъzosi, bastakor

Хусанов Нигора Ҳаҳрамонжоновиҷ — Ўзбекистon давlat konservatoriyasining maxsus fortegeniano kaferedasi katta uшituvchisi

Эргашева Барно Баҳтияровна — “Tomoşa” bolalar muzassasi

Юлдашева Лола Равшанбекovna — “Ўзбекконцерт” давlat muzassasasi xonandasasi

Машарипов Кадамбай — Urganch davlat tibbiyot instityutining nefrologiya, hemodialis, travmatologiya va ortopediya kaferedasi docenti, Xorazm viloyati

Мирзаева Захида Джураевна — Olmazor tumani dagi 15-son oillaviy poliklinikasi hamshirasasi, Toшkent shahri

Содикова Насиба Ахмадовна — Respublika tuz tibbiyot erdam markazining Navoiy viloyati filiali tizimi tibbiy erdam stationasi navbatchi feldsherleri

Яриев Алижон Равшановиҷ — Guliston shahridagi “Ravshan” davlat masakkani hussusiy klinikasiga jarroxi, Sirdarё viloyati

II даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан

Ёдгоров Завқиддин Расулович — Buxoro viloyati kuybirchok teatri boş rasomi

Ҷукубова Халима Жўраевна — Muborak tumani dagi “Shay” oillaviy shifokorlik punkti oillaviy shifokori, Qashqadare viloyati

Кадиров Рамз Турабovich — Ўзбекистон давlat san'at va madaniyatlari docenti

Маннолова Ойдинхон Султоналиевна — Jaxon iktitodiyati va diplomatika universiteti akademik licenziyining ijchidagi direktori

Пирматова Нодира Йигиталиевна — Yuus Rakhabiy nomidagi Yuzbek milliyyat musiқa san'ati institutining makom xonandaligini kaferedasi muideri, xonanda

Суяркулов Шерали Рустамбекovich — Farqona davlat universitetining aholi tomorqalariidan samarali foidalanishi va dorivor usimliklari kaferedasi katta uшituvchisi

Тешабаев Тулкин Закировich — Toшkent davlat iktitodiyati rektorasi

Тогаева Гуландом Жумаевna — Ўзбекистon davlat san'at va madaniyatlari docenti

Халикова Муҳаббат Шадиевna — Termiz shahridagi 2-son oillaviy bolalar uyi raҳbari, Suroxon darё viloyati

«Соғлом турмуш» медали билан

Абдуваитова Лариса Аминджановna — Tibbiyot boş boscharmasining 1-son markaziy klinik shifokorasi boş umushmasi aъzosi

Кубайдинова Наима Абдуқаймовna — Uchic tumani dagi “Erkatty” oillaviy shifokorlik punkti tibbiy brigadasi doysasi, Namangan viloyati

Сарсенбаева Инкар Алписбаевna — Koқaқalpok davlat sho'moshobanlar teatri aktrisasi

Сафарова Гулжакон Сафарova — Okdarё tumani dagi “Uzun” oillaviy shifokorlik punkti muideri, Samarqand viloyati

«Келажак бунёдкори» медали билан

Дўсматова Муштарий Йигиталиевna — Ўзбекистon davlat filarmoniya “Shodlik” ansamblini balot arysti

<b

ШОИЛИ ЎТМИШГА ТУТАШ ИЛДИЗЛАР

Мирзачўл деганда, кўпчиликнинг тасаввурига қакроқ чўл ва унчалик катта тарихий аҳамиятга эга бўлмаган яйдок худуд келиши тайин. Аслида ундан эмас, Мирзачўлда ҳам тарих бор, тарихи, илдиз минг ийллар билан туташади. Бу “Куш уса, каноти, одам юрса, обиги куяди”, дега таърифланадиган ана шу белоён сархода ҳам ҳалқимиз тарихига оид бой осориатикалар ва археологик манзиллар мавжудлигидан далолат беради.

Мозийга боқиб...

Бинобарин, Сирдарё вилояти тарихи ва маданияти давлат музейида сакланадиган кадимги антик даврдан то ўрта даврга оид экспонатлар Мирзачўнинг 2 минг ийллик тарихидаги ҳикоя килипда.

— Бундан 11 йил аввал, яны 2014 йилда Самарқанд археология институти олимлари томонидан Эски Ховостепа археологик ёдгорлигига олиб борилган қазишмалар натижалари Мирзачўнинг бой тарихи очишига катта туртикли килип, — дейди Сирдарё вилояти тарихи ва маданияти давлат музейи директори Зокир Ходлоров. — Айниқса, у ердан топилган Анахита ҳайкалча-

лари катта илмий-тарихий аҳамиятга эга. Бу топилмалар ҳосилдорлик мәъбудаси тимсолини акс эттириши оркали мазкур худуд ахолиси сувлок ва лалми ерларда зироатчилик билан шугулланганидан дарак беради. Шу билан бирга, Милоддан аввалигидан III-II асрларга оид Анахита ҳайкалчалирни таршидийлик давридан ҳам ҳикоя килипда. Бундан ташкири, олимларнинг Эски Ховостепа да 2014 — 2020 йиллар давомидаги излашнишира татиҳасида сомонийлар даврига тааллукли уй-рўзгор буюмлари, корахонийлар тарихига оид бўлган мис тангалар ҳам топилди. Музейимизнинг энг ноёб экспо-

натларидан яна бири — милоддан олдинги XII асрга оид Хумо куши тасвири туширилган чироқ тутқичидир. Бундай чироқ балодги Ўзбекистон бўйича иккита топилган бўлиб, бири Термиз археология музейида, иккинчиси эса Сирдарё вилояти тарихи ва маданияти давлат музейида сакланмоқда.

Юртимиз тарихининг Мирзачў билан боғлиқ саҳифасининг энг мухим жиҳатларидан яна бири мазкур чўл кенгликларидан Буюк Ипак йўлнинг бир эмас, учта йўналиши кебиб ўтганингидир. Яъни биринчи йўл Самарқанддан Хосов қаласи оркали Сирдарё бўйлаб Ҳушкат (ҳозирги Сайхоннобод тумани) худудида мавжуд бўлган кадимги шаҳар, Шоҳруҳия, Қанқа ва Чоъ йўналишида бўлган. Мирзачў оркали ўтган колган иккӣ йўналиши ҳам Буюк Ипак йўлнинг музҳим тармоқлари хисобланган.

Айни Буюк Ипак йўлнинг Нурота (Хушкат шаҳри) археологик ёдгорлигидан топилган корахонийлар даврига оид ўқ-ёй, мис тангалар, уй-рўзгор буюмлари ҳам

музейнинг археология бўлимидан жой олган. Этиборлиси, Сирдарё вилояти тарихи ва маданияти давлат музейида 2009 йилдан атиги 123 та экспонат мавжуд эди, ҳозирги кунда уларнинг сони 3390 тага ётди. Айни кўрсаткин ҳам Мирзачў воҳасининг тарихи бой ва бу борода ҳали очилмаган саҳифалар мавжудлигини исботлайди. Худуд тарихининг кўзгуси хисобланган мазкур музей билан боғлиқ яна бир мухим янгилик шуки, 2025 — 2027 йиллар давомида ушбу маданияти муассасаси учун янги бино куриладиган бўлди.

Мазкур уч қаватли, муҳташам бинонинг залларидан ўрин оладиган ноёб экспонатлар жуда кўп. Мирзачў воҳаси тарихи ва маданиятига оид бу осориатикалар юртимизнинг тарихий илдизлари узоқ мозийга тушиб кетганидан далолат бербид турибди. Зоро, ўтмиши чукур билиш ёрқин келажак учун пухта замин яратади.

Аҳмадали ШЕРНАЗАРОВ
(«Халқ сўзи»)

Анъана

Оддий лойдан яратилган мўъжиза

Буғунги кунда Бувайда туманида ота-боболардан мерос ҳунарни меҳр билан давом этираётган супулар кўпчиликни ташкил этади. “Дустлик” маҳалла фуқаролар йўғини худудида истиқомат қуловчи тажрибали тандирчи уста Сайфиддин Тошматов шулардан бирни ҳисобланади. У бобомерос ҳунари набираларига кунт ҳарорат мөрбиятка оғизлайди.

— Болалигимдан отамнинг ёнида юриб, тандир ясашни ўрганганман, — дейди отаҳон. — Бу ҳунар менга отамдан, отамга бобомерос шор. Шу боис ишимни жуда ҳам яхши кўраман.

Айтиш жоизки, тандир ҳар бир хонадонга кут-барака, файз ва албатта, меҳр-оқибат туйғуларини олиб киради. Шуярки, буғунги дориламон қунларда хонадонларда кунда-кунора тандир тўға нон ёпилади. Новвойларимиз бу ишини санъат дараҷасида олиб чиқсан.

Фаргона водийсида тўйлар олдидан хонадонда янги тандир куриш яхши анъана сифатида сақлаб қолинган. Ҳалқимизнинг “Хонадонда тўй бўлса, тандир ўчук суонарниш” деган гапи ахир.

Тандирчи устанинг маълум килишича, қунига камида 5-6 та тандир сотилади. Айниқса,

15 — 25 дона нон сифадиган тандирларга талаб катта. Шу билан бирга, новвойлар 70 тагача нон ёпиладиган тандирга ҳам буюрту беришади. Мамлакатимизнинг деярли барча худудидан бўйротмачилар борлаги куонарлидир.

— Хозирда набирам Жамолиддин тандирчи уста сифатида танилиб қолди, — дейди отаҳон сўзини давом этираёткан.

— Демак, сулоламиз фаолияти бардавом. Оддий лойдан мўъжизалар яратишида давом этамиш.

Ботир МАДИЁРОВ
(«Халқ сўзи»).

ИССИҚХОНА – ИЛГОР ТАЖРИБАЛАР МАСКАНИ

Пешку туманидаги Абу Али ибн Сино қишлоғида 176 та хонадон бўлса, шунинг 170 тасида иссиқхона бор, десак, ишонасизми? Бу аҳолининг аксарияти томорқасини гуллатиб кўйганидан далолат беради. Демак, кимдир помидор, бодринг, бирор булғор қалампири, резавор кўкатлар, яна кимдир лимон этишириши билан банд. Бу гўшада иш излаб, олис ўқаларга кетаман деганни кундузи чироқ ёқиб ҳам тополмайсиз.

Барака

— Якинда давлатимиз раҳбари томонидан Бухоро вилоятида исполхотлар натижадорлиги ва янги лойиҳалар мұхоммадаси юзасидан ўтказилган йиғилища худуд иктисолдидин ривоҷлантириш, ахоли бандлигини таъминлаш борасидаги күшими имкониятлар хакида алоҳида сўй юриттилди, — дейди шу қишлоқда яшовчи “Шуҳрат” медали соҳиби Нурсат Сайдов. — Туманимизда арzon иссиқхоналар курилди ва экспортброт экинлар этишириши ўйла кўйиди. Бу тажрибани оммалаштиришга давлатимиз раҳбари томонидан этибор каратилётгани бизни жуда кундан курандиган шишихеч қачон кам бўлмайди”, деган тушунчани бугун ҳар бир хонадон ахли юрқандан хис кимлоқиди.

Лимончилик билан шугуланиб, элда обўр-этибор топган Нурсат Ахир. — Ерни адроқлаган, ундан оқилона фойдаланган киши хеч қачон кам бўлмайди”, деган тушунчани бугун ҳар бир хонадон ахли юрқандан хис кимлоқиди.

Диккатта молик жиҳати шундаки, пешкуни миришкорлар томонидан мавсумий юмушларга ахоли нисбатан тизиги яшовни кўшини туманлардан ишичи кути жалб килингати. Бу ерда помидор, бодринг, булғор қалампири, сабзи, картошка, лимон,

апельсин, шунингдек, кўчачтилик билан шугуланишга ихтинослашган бутун бошли оиласлар учратиш мумкин.

— Вилоятимиз бўйича кўшимча 5 минг хонадондан шундай иссиқхоналар куриб бериси вазифаси кўйилганайни муддо бўлди, — дейди яна бир сухбатдошимиз, Садир маҳалласида яшовчи Ҳаҷонғир Муродов. — Негаки, ердан йилигига уч марта хосил олиш афзаллигини биз ўз фаoliyimiz мисолида кўримиз. Иккӣ сотих ерда барпо этилган иссиқхонамиздан ярим тонна картошка жамғардик. Энди эса помидор билан бодринг этиширипмиз. Билган инсона ернинг турғанитганни хазина.

Диккатта молик жиҳати шундаки, пешкуни миришкорлар томонидан мавсумий юмушларга ахоли нисбатан тизиги яшовни кўшини туманлардан ишичи кути жалб килингати. Бу ерда помидор, бодринг, булғор қалампири, сабзи, картошка, лимон,

истам ИБРОҲИМОВ
(«Халқ сўзи»).

ЭГАРСОЗ

Халқимизнинг азалий қадриятлари, албадон-алвадга мерос бўлбіл келаётган ҳунарлари кўп. Эгарсозлик — ана шундай ҳунарлардан бири. Шурӯи туманидаги Эгари

Хунармандчилик

кўринса-да, лекин унинг замирида узоқ йиллик тажриба, сабр ва чидам ётди, — дейди Абдуғаффор ага. — Энг аввало, эгари асоси учун ёғоч танлаб, уни тайёрлаймиз. Бунинг учун, асосан, оқ тол танланади. Нега айнан тол дейишингиз мумкин. Чунки у енгил, эгилубан шу билан бирга, жуда чидамли. Ёғоч дастлаб курилтиди — табии шароитда камиди опти оқ сакланади. Мана шу жараён унинг кейинги мустаҳкамлигига асос бўлади. Сўнгра у чўтада йўнилиб, кисмларга ажратилиди: “қўрсик”, “тўшташа”, “тўнгизбел”, “эркаబел”, “ковушик” — ях бирни отанасининг маълум кисмiga мос келадиган шаклда тайёрланади.

Эътиборли шундаки, бу кисмлар бир-бира гирифатида сабрни сакланади.

— Эгари асоси учун ёғоч танлаб, уни тайёрлаймиз. Бунинг учун ёғочни сакланади. Мана шу жараён унинг кейинги мустаҳкамлигига асос бўлади. Сўнгра у чўтада йўнилиб, кисмларга ажратилиди: “қўрсик”, “тўшташа”, “тўнгизбел”, “эркаబел”, “ковушик” — ях бирни отанасининг маълум кисмiga мос келадиган шаклда тайёрланади.

Эътиборли шундаки, бу кисмлар бир-бира гирифатида сабрни сакланади.

— Бу ўзига хос ўймалор бўлбіл, ҳар бир кисм бўшаксига кириб, маҳкам тутиб турди. Ана шунда эгари асосларининг мустаҳкамлиги кафолатланади. Тайёр бўлган буюм шаклда мослама билан силликларидан, қирра бурчаклар текисланади. Ёғоч асос тайёр бўлгач, унинг устуки кисми териқоплама билан шаклда мослама билан силликларидан, қирра бурчаклар текисланади. Ёғоч асос тайёр бўлгач, унинг устуки кисми териқоплама билан ёпилади. Сўнгий терини тайёрлаш ҳам алоҳидан жараён. Катта ёхис пайини юлгачаш оркали момик тайёрлашади. Бу ўзаси шунчаки мос мавжудиётини сакланади. Мана шу жараён унинг кейинги мустаҳкамлигига асос бўлади. Сўнгра у чўтада йўнилиб, кисмларга ажратилиди: “қўрсик”, “тўшташа”, “тўнгизбел”, “эркаబел”, “ковушик” — ях бирни отанасининг маълум кисмiga мос келадиган шаклда тайёрланади.

— Бу ўзига хос ўзиғи келиб, эгари тагида ҳоли кимдир, — дейди яна бир.

— Бу ўзиғи кимдир, — дейди яна бир.

кунда оила аъзолари ҳам шу ҳунар билан машгул.

— Бизда уч ёшли бола ҳам бекор ўтиրмайди, — дейа нимтабасум қилади. Оиласла оиласла кутилди, бу жадиди кимдидан кутилди, ҳозирда битта ёзар 1,5 миллион сўмдан 3 миллион сўмгача сотилияни. Айниқса, бугунги кунда баҳодирлар ўйини саналмиси улоч кўпкари каби миллий спорт турларига бўлган ёзарни кимдидан кутилди, ҳозирда битта ёзар 1,5 миллион сўмдан 3 миллион сўмгача сотилияни. Айниқса, бугунги кунда баҳодирлар ўйини саналмиси улоч кўпкари каби миллий спорт турларига бўлган ёзарни кимдидан кутилди, ҳозирда битта ёзар 1,5 миллион сўмдан 3 миллион сўмгача сотилияни. Айниқса, бугунги кунда баҳодирлар ўйини саналмиси улоч кўпкари каби миллий спорт турларига бўлган ёзарни кимдидан кутилди, ҳозирда битта ёзар 1,5 миллион сўмдан 3 مليون сўмгача сотилияни. Айниқса, бугунги кунда баҳодирлар ўйин